

Kestävyys ja vastuullisuus salaojituksessa

Jaakko Mäkelä
Salaojituksen neuvottelupäivät
Oulu, 21.3.2025

Esittely

- Jaakko Mäkelä
 - MMM, Maaperätiede
 - Väitöskirjatutkija, agroteknologia
- Tutkimusaiheet ja kiinnostus
 - Eloperäiset lannoitteet
 - Turve- ja sulfaattimaat
 - Osaamisen kehittäminen
 - Maaseutuelinkeinojen jatkuvuus
- Työtausta
 - Maatalous- ja metsätieteellinen TDK
 - Luonnonvarakeskus
 - Startupit
 - Salaojayhdistys

Päivän aiheet

- Laatuksiteeristö
- Vastuullisuus
- YK:n kestävän kehityksen tavoitteet (SDG)
- Pätevyysjärjestelmä

Laatukriteeristö

- Osaamisen ylläpitämiseksi kaikille
- Apukirjaksi uusille toimijoille
- Ohjenuora ja käsikirja
- Tarkoituksena ylläpitää osaamista, ei sanoa mikä on ainoa oikea tapa toimia
- Aikaisempia ohjeistuksia selkeytettynä + RIL:in tekninen laatukriteeristö

Vastuullisuus

- Vastuullinen liiketoiminta?
- Vastuullisuusraportointi?
- Yhteiskuntavastuu?
- Yritysvastuu?
- Taloudellinen, sosiaalinen, ympäristövastuu?
- Vapaaehtoisia ja lakisääteisiä toimia
- Ei hyväntekeväisyyttä
- Konkreettisia ja periaatteellisia asioita

Vastuullisuus (2)

- Vastuullisuus, monitulkintainen sana, vanha asia
- Kestävä kehitys <-> Vastuullisuus <-> Kestävyys
 - Sosiaalinen kestävyys
 - Taloudellinen kestävyys
 - Kulttuurinen kestävyys
 - Ekologinen kestävyys

Vastuullisuus (2)

- Vastuullisuus, monitulkintainen sana, vanha asia
- Kestävä kehitys <-> Vastuullisuus <-> Kestävyys
 - ~~Sosiaalinen kestävyys~~ Henkilöstö, työturvallisuus, koulutus, reiluus
 - ~~Taloudellinen kestävyys~~ Kannattavuus, suunnitelmallisuus
 - ~~Kulttuurinen kestävyys~~ Perinteet, tavat, osaaminen, sukupolvet ylittävä tieto
 - ~~Ekologinen kestävyys~~ Ympäristön ja luonnon resurssien kestävä käyttö

Vastuullisuusraportointi (1)

- Vastuullisuusraportoinnin termejä
 - CSRD: EU:n kestävyysraportointidirektiivi
 - ESG (Environment, Social, Governance)
CSRD:n edellyttämä raportointi
 - Kaksoisolennaisuusanalyysi (standardoitu menetelmä)
 - Miten meidän toimintamme vaikuttaa yhteiskuntaan ja ympäristöön
 - Miten yhteiskunnan ja ympäristön toiminta vaikuttaa meihin
 - Kun maailma muuttuu, miten muutokset vaikuttavat kahteen edelliseen

Vastuullisuusraportointi (2)

- Koskettaa yrityksiä jotka täyttävät ehdot:
- 2024 ehdot, täytettävä 2/3: VOIMASSA
 - Enemmän kuin 250 työntekijää
 - Liikevaihto enemmän kuin 50 milj. €
 - Tase enemmän kuin 25 milj. €
- 2025 ehdot, EU Omnibus 02/2025: DIREKTIIVI
 - Enemmän kuin 1000 työntekijää
 - JA Liikevaihto enemmän kuin 50 milj. €
 - TAI tase enemmän kuin 25 milj. €

Vastuullisuusraportointi (3)

- 2024 ehdoilla koskee arviolta 1300 yritystä
- 2025 ehdoilla koskee arviolta alle 300 yritystä
- Sisältö on yrityskohtainen, mutta esimerkiksi:
 - Yrityksen esittely (maksetut verot, omaisuus)
 - Henkilöstön ja omistajien esittely (tulot, rakenne)
 - Tuotannon ja tuotantotapojen esittely (haaverit, sijainti)
 - Yrityksen arvojen ja mission esittely
 - Vastuullisuuden eteen tehtyjen ratkaisuiden esittely

Vastuullisuusteemat ja tulevaisuus

- Meneekö jatkossa kaikki aika turhien paperien kirjoittamiseen? Kasvavatko ulkopuoliset vaatimukset?
- Miten vastuullisuus eroaa kestävästä kehityksestä?
 - Vastuullisuus = oikeat teot, vastuut, velvollisuudet
 - Kestävä kehitys = toiminnan pitkän aikavälin jatkuvuus
- Pitääkö kestävästä kehityksestä tehdä suunnitelma?
 - Ei vielä, mutta mahdollisesti tulevaisuudessa
 - Suuremmissa hankkeissa rahoittajat kyselevät jo nyt
 - YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (SDG) antaa kevyen pohjan tälle suunnitelmalle

1 EI KÖYHYTTÄ

2 EI NÄLKÄÄ

3 TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA

4 HYVÄ KOULUTUS

5 SUKUPUOLTEN TASA-ARVO

6 PUHDAS VESI JA SANITAATIO

7 EDULLISTA JA PUHDASTA ENERGIAA

8 IHMISARVOISTA TYÖTÄ JA TALOUSKASVUA

9 KESTÄVÄÄ TEOLLISUUTTA, INNOVAATIOITA JA INFRASTRUKTUUREJA

10 ERIARVOISUUDEN VÄHENTÄMINEN

11 KESTÄVÄT KAUPUNGIT JA YHTEISÖT

12 VASTUULLISTA KULUTTAMISTA

13 ILMASTOTEKOJA

14 VEDENALAINEN ELÄMÄ

15 MAANPÄÄLLINEN ELÄMÄ

16 RAUHA, OIKEUDEN-
MUKAISUUS JA
HYVÄ HALLINTO

17 YHTEISTYÖ JA KUMPPANUUS

**KESTÄVÄN
KEHITYKSEN
TAVOITTEET**

Salaojayhdistyksen SDG teemat

2 ZERO
HUNGER

Poistaa nälkä, edesauttaa ruokaturvaa, parantaa ravitsemusta ja edistää kestävää maataloutta.

Salaojayhdistys pyrkii toiminnassaan edistämään paikallista ja kotimaista maataloutta ja sen kestävyyttä.

4 QUALITY
EDUCATION

Taata kaikille avoin, tasa-arvoinen ja laadukas koulutus sekä elinikäiset oppimismahdollisuudet.

Laadukas ja kaikille avoin koulutus on ensiarvoista maatalouden ja salaojitusalan jatkuvuudelle.

6 CLEAN WATER
AND SANITATION

Varmistaa veden saanti ja kestävä käyttö sekä sanitaatio kaikille.

Puhdas vesi on tärkeää kaikille. Maataloutta tulee harjoittaa tavoilla, jotka eivät uhkaa puhtaan juomavedensaantia.

15 LIFE
ON LAND

Suojella maaekosysteemejä, palauttaa niitä ennalleen ja edistää niiden kestävää käyttöä.

Peltomaiden kestävä käyttö on alan jatkuvuuden ja puhtaan kotimaisen ruuantuotannon kannalta elinehto.

EHDOTUS

Pätevyysjärjestelmä

- Tavoitteena edistää salaojituksen laatua
- Urakoitsijoille ja suunnittelijoille omat pätevyysvaatimukset
- Pätevyysjärjestelmää kehitetään:
 - Ei enää tarkisteta vuosittain vaan kolmen vuoden jaksoissa
 - Riittää, että töiden määrä- TAI hehtaarivaatimus täyttyy
 - Vaatimuksina suunnittelijoilla koulutus, kokemus, aktiivisuus, karttojen arkistointi, asianmukaiset työmenetelmät ja suunnitelmien ja suunnitteluprosessin laatu
 - Vaatimuksina urakoitsijoilla kokemus, aktiivisuus, asianmukaiset työmenetelmät, asianmukainen kalusto
 - Uudistamistyö jatkuu: vaatimusten tarkempi dokumentointi? vastuullisuuden tarkastelu? Alan jatkuvuus ja kestävyys?

Pätevyysjärjestelmän tulevaisuus

- Alan osaamiseen panostaminen
 - (Hiljaisen) tiedon siirtäminen eteenpäin
 - Olemassa olevien aineistojen säilyttäminen
 - Koulutuksen limittyminen järjestelmään
-
- Laatukriteeristön päivittäminen
 - Alan yleisten toimintatapojen kirjaaminen
 - Työn laadun ylläpitäminen
 - Resurssitehokkaan työn kehittäminen

Pätevyysjärjestelmän tulevaisuus

- Alan osaamiseen panostaminen
- (Hiljaisen) tiedon siirtäminen eteenpäin
- Olemassa olevien aineistojen säilyttäminen
- Koulutuksen limittyminen järjestelmään
- Sosiaalinen pääoma
- Jatkuvuus
- Perinteet
- Osaaminen
- Laatukriteeristön päivittäminen
- Alan yleisten toimintatapojen kirjaaminen
- Työn laadun ylläpitäminen
- Resurssitehokkaan työn kehittäminen
- Kehitys
- Kilpailukyky
- Laatu
- Tehokkuus

Pätevyysjärjestelmän tulevaisuus

- Alan osaamiseen panostaminen
- (Hiljaisen) tiedon siirtäminen eteenpäin
- Olemassa olevien aineistojen säilyttäminen
- Koulutuksen limittyminen järjestelmään
- Laatukriteeristön päivittäminen
- Alan yleisten toimintatapojen kirjaaminen
- Työn laadun ylläpitäminen
- Resurssitehokkaan työn kehittäminen
- Sosiaalinen kestävyys
- Kulttuurinen kestävyys
- Taloudellinen kestävyys
- Ekologinen kestävyys

Antakaa palautetta!

- Palautetta!
 - Sähköpostilla jaakko.makela@salaojayhdistys.fi
 - Naamatusten neuvottelupäivillä
 - Keskustelua
 - Ajatuksia